

Начало>Вашите права>Жертви на престъпления>Обезщетение>Ако искът ми следва да се разглежда в тази държава
Ако искът ми следва да се разглежда в тази държава

Унгария

За кой вид престъпления мога да получа обезщетение от държавата?

За умишлено престъпление срещу личността, свързано с насилие.

За кой вид увреждане мога да получа обезщетение?

За увреждания (физически или психически), чието лечение е отнело повече от осем дни.

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на издръжка на лице, което е починало в резултат от престъпление? Кои роднини или лица на издръжка на жертвата могат да получат обезщетение?

Да. Освен жертвата обезщетение могат да получат нейни възходящи или низходящи родственици, осиновители или приемни родители, осиновени деца или деца, настанени в приемни семейства, съпруг/а или регистриран партньор, ако са живеели с жертвата в едно и също домакинство по време на извършване на престъплението, като на изискванията може да отговарят и лицата на издръжка на жертвата. Освен това обезщетение може да получи лицето, което е уредило погребението на починалата жертва.

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на издръжка на жертва, която е преживяла престъплението? Кои роднини или лица на издръжка могат да получат обезщетение в такъв случай?

Да, смъртта на жертвата не е условие за обезщетение на лица на нейна издръжка или на други правоимащи лица.

Мога ли да получа обезщетение, ако не съм гражданин на държава от ЕС?

Да, ако пребивавате законно в ЕС или ако е установено, че сте жертва на трафик на хора.

Мога ли да искам обезщетение от тази държава, ако живея тук или съм оттук (това е моята държава на пребиваване или гражданство), дори ако престъплението е извършено в друга държава от ЕС? Мога ли да направя това, вместо да поискам обезщетение в държавата, в която е извършено престъплението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Обезщетение от унгарската държава може да се поиска само за престъпления, извършени на територията на Унгария; ако обаче престъплението е било извършено в друга държава, можете да внесете искането си за обезщетение в Унгария. В тези случаи унгарските власти ще изпратят искането до държавата членка, в която е било извършено престъплението.

Трябва ли първо да съм съобщил за престъплението в полицията, за да мога да предявя иск за обезщетение?

Да, условие за обезщетение е да е образувано наказателно производство във връзка с извършеното деяние.

Необходимо ли е да се изчака резултатите от евентуално полицейско разследване или наказателно производство, преди да мога да подам иска за обезщетение?

Не, обезщетението може да бъде поискано незабавно след образуването на наказателно производство.

Трябва ли първо да потърся обезщетение от извършителя на престъплението, ако той е бил установен?

Изпълнението на иск срещу извършителя не е условие за предявяване на обезщетение от държавата.

Ако извършителят не е бил установен или осъден, имам ли все пак право да поискам обезщетение? Ако да, какви доказателства трябва да представя в подкрепа на своя иск?

Да, искане за обезщетение може да бъде внесено дори и ако извършителят не е бил установен или осъден. В тези случаи трябва да бъдат подадени и подкрепящите документи за доказване на степента на вредите, причинно-следствената връзка между вредите и деянието (напр. фактура, разписка, предварителна оферта или друг документ).

Има ли срок, в рамките на който трябва да поискам обезщетение?

Като общо правило обезщетение може да се поиска в срок от една година след извършването на престъплението.

Кои загуби и разходи се обхващат от обезщетението?

Например обезщетението ще обхваща ли:

а) за жертвата на престъплението:

имуществени (различни от морални) вреди:

разходи за медицинско обслужване за претърпяната телесна повреда (медицинско лечение — амбулаторно и болнично лечение, възстановяване); допълнителни нужди или разходи, произтичащи от увреждането (т.е. разходите, свързани с медицински грижи и помощ, временно и постоянно лечение, продължителна възстановителна физиотерапия, адаптиране на жилището, специални помощни съоръжения и др.);

постоянно увреждане (напр. инвалидност и други трайни увреждания);

загуба на доходи по време на медицинското лечение и след него (включително пропуснатите доходи и загубата или ограничаването на възможността за заработване на доходи или издръжка и др.);

загуба на възможности;

разходи, произтичащи от правни производства, свързани с инцидента, причинил увреждането, като правни такси, съдебни разноски; обезщетение за откраднати или повредени лични вещи;

други;

психологически (морални) вреди:

психологическата болка и страдание на жертвата.

б) За правоимащи лица или роднини на жертвата:

имуществени (различни от морални) вреди:

разходи по погребение;

медицински разходи (напр. лечение на член от семейството, амбулаторно и болнично лечение, рехабилитация);

загуба на издръжка или на възможности;

психологически вреди:

психологическата болка и страдание на роднини или правоимащи лица/обезщетение за преживели лица, ако жертвата е починала.

Как се изплаща обезщетението — чрез еднократно плащане или на месечни вноски?

Може да се поиска обезщетение чрез еднократно плащане или под формата на месечна сума.

По какъв начин моето собствено поведение във връзка с престъплението, съдебното ми досие или липсата на сътрудничество по време на производството за обезщетение могат да окажат влияние върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата, която бих получил?

Не се дължи обезщетение от държавата, ако в окончателното решение на съда е постановено, че поведението на жертвата е подпомогнало престъплението или е станало причина за него, или че вредите са вследствие на неправомерно поведение на жертвата или то е допринесло за тях. В наказателното производство, образувано в резултат на престъплението, довело до обезщетение, допълнителни основания за изключване са отказ от даване на свидетелски показания, отказ от задължението за сътрудничество или липса на собствена инициатива. Освен това жертвата може и да не получи обезщетение, ако в наказателно производство, образувано в резултат на престъплението, довело до обезщетение, или във връзка с това престъпление, тя извърши престъпление поради отправяне на неистинни обвинения, заблуждаване на органите, даване на неверни показания, подкупване на свидетели, възпрепятстване на официално производство или упражняване на принуда в рамките на официално производство, скриване на оневиняващи обстоятелства, помагачество и съучастие, нарушаване на печат, нападение срещу нарушителя или роднина на нарушителя или престъпление, създаващо колективна опасност, и това престъпление е установено с окончателно съдебно решение.

По какъв начин финансовото ми положение би могло да повлияе върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху получената сума?

Социалната необходимост не е условие за обезщетение от държавата.

Има ли други критерии, които биха могли да повлияят върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата?

В унгарските разпоредби се определят случаи, в които жертвата няма право на обезщетение (напр. жертвата вече е получила помощта по делото или не е върнала държавната финансова помощ, която вече е получила съгласно този закон, въпреки че жертвата е била длъжна да го направи).

Как ще бъде изчислено обезщетението?

Жертва на престъпление може да поиска еднократно парично плащане или частично обезщетение за икономически загуби, които е претърпяла вследствие на престъплението. Размерът на еднократното обезщетение е не по-голям от петнадесет пъти основния размер (през 2021 г.: 158 168 HUF).

Жертва на престъпление може да поиска частично обезщетение за загубата на обичайния си доход под формата на периодични плащания, ако престъплението е довело до неспособността ѝ да работи за срок, по-дълъг от шест месеца.

Размерът на обезщетението под формата на месечна сума е: 75 % от изгубения доход, като загубата е подкрепена с доказателства, ако жертвата е на възраст под 18 години или зависи от помощта на други лица, и 50 процента от изгубения доход, като загубата е подкрепена с доказателства, ако жертвата не зависи от помощта на други лица.

Съществува ли минимален или максимален размер на обезщетението, което се отпуска?

Няма минимален размер. Размерът на обезщетението не може да надхвърля петнадесет пъти основния размер (през 2021 г.: 158 168 HUF), което през 2021 г. възлиза на 2 372 520 HUF. Максималният месечен размер на обезщетение, който може да бъде поискан под формата на месечна сума, е основният размер, който през 2021 г. е 158 168 HUF.

Очаква ли се от мен да посоча сумата на обезщетението в исковия формуляр? Ако е така, ще получа ли някакви указания за това как да я изчисля или относно други аспекти?

Ако получа обезщетение за нанесените вреди от други източници (като например от работодателя ми или частна застрахователна схема), получената сума приспада ли се от обезщетението, платено от институцията/органа?

Размерът на вредата трябва да бъде посочен в иска. Всяка сума, изплатена от друг източник, трябва да бъде приспадната от размера на обезщетението.

Мога ли да получа аванс от обезщетението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Държавата ще възстанови размера на подкрепената с доказателства вреда дори ако тя може да бъде покрита от друг източник. Ако по-късно вредата бъде покрита от друг източник, платената като помощ сума трябва да бъде върната до размера на покритата вреда. В този случай предоставеното от държавата обезщетение е под формата на аванс.

Мога ли да получа допълващо или допълнително обезщетение (напр. след промяна в обстоятелствата или влошаване на здравето и т.н.) след основното решение?

Не. Обезщетението се отсъжда еднократно.

Какви съпътстващи документи трябва да приложа към иска си?

Удостоверение за образуване на наказателно производство, ако има такова (от полицията, съда, прокуратурата); документите, удостоверяващи размера на претърпените вреди в резултат на престъплението и причинно-следствената връзка (напр. фактура, разписка, предварителна оферта или друг документ).

Има ли административни или други такси, които се заплащат за получаване и обработване на исквата молба?

Не, подаването на исквата молба е безплатно.

Кой орган взема решение по исковете за обезщетение (при национални случаи)?

Правителствената служба на община Будапеща (*Budapest Főváros Kormányhivatala*) действа като органа, който взема решението във връзка с обезщетението от държавата.

Къде мога да изпратя иска (при национални случаи)?

Молбата може да бъде подадена до службата за подкрепа на жертвите на която и да е окръжна държавна служба (подпомагащи органи) или директно до органа, който взема решението (Правителствената служба на община Будапеща — *Budapest Főváros Kormányhivatala*).

Необходимо ли е да присъствам по време на процедурата и/или когато се взема решение по иска ми?

Не.

Колко време (приблизително) отнема вземането на решение от органа по иск за обезщетение?

Срокът за обработване на исковете е максимум 60 дни.

Ако не съм доволен от решението на органа, как мога да го обжалвам?

В съдилищата могат да бъдат заведени административни производства срещу решението, постановено на първа инстанция.

Къде мога да получа необходимите формуляри и допълнителна информация относно начина, по който да изготвя иска?

<http://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat>

Има ли специална гореща телефонна линия или уебсайт, които мога да използвам?

24/7 телефонна линия в помощ на жертвите (*Áldozatsegítő Vonal*): 06-80-225-225 на унгарски и английски език и на уебсайта

<http://www.vansegitseg.hu/>

Мога ли да получа правна помощ (помощ от адвокат) при подготвянето на иска?

Да, помощта при попълване на молбата се предоставя от персонала както на местните служби за подкрепа на жертвите, така и от този на централните служби за подкрепа на жертвите, които предоставят и правен съвет при несложни случаи. В противен случай правна помощ е възможно да се предостави въз основа на Закон LXXX от 2003 г. за правната помощ.

Има ли организации за подкрепа на жертвите, които могат да ми помогнат в процеса на искане на обезщетение?

Услуги в помощ на защитата на Вашите интереси се предоставят във всяко организационно звено на службата за подкрепа на жертвите, т.е. в окръжните държавни служби и държавната служба на Будапеща и централните служби за подкрепа на жертвите, където съветници в областта на подкрепата на жертвите оказват практическо съдействие на заинтересованите страни (напр. при попълването на исковите молби) и предоставят информация на заинтересованите страни. Жертвите могат да се обръщат и към организации на гражданското общество (например: „Белият пръстен“ (*Fehérgyűrű*), „Помощ от унгарската баптистка църква“ (*Baptista Szeretetszolgálat*) и др.)

Последна актуализация: 03/05/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.